

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félsz évre 6 korona, fél évre 3 korona, negyed évre 1:50 korona, egyes szám ára 10 fillér.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. szám.

nyitár sora 40 fillér

Hirdetések nagyság szerint jutányos áron számíthatnak meg.

A felsőbb-leányiskola

kérdését, mely már évek óta kísért és a városnak már eddig is annyi gondot okozott, a közoktatásügyi kormányzatnak a felső leányiskolák reformjára vonatkozó e héten kibocsátott rendelete újra előtérbe hozza és most már ez alapon oly döntő helyzet elé kerül, hogy mi is, kik e kérdéssel néhány évvel ezelőtt oly behatóan foglalkoztunk, újra vészjelet adó kötelességünket teljesítjük.

Három évvel ezelőtt az intézet igazgatója, valószínűleg előre sejtve a pusztan nőnevelő, de nem nőképző felsőbb leányiskolák sorsát, felvetette annak leánygimnáziummá való fejlesztését, olyképpen, hogy a tudományos képzést előkészítő gimnázialis tantárgyak csak az V. osztálytól kezdve taníthatnak és így az első négy osztály a polgári- és felsőbb-leányiskolát pótló nevelést vegezné, mely új típusú leányközéiskola akkoriban — máshol létre is jött, de nálunk azért nem tudott létrejönni, mert mint ismeretes, a terv felmerülése után nyomban akadtak elég sokan olyanok, akik megfelelkezve Köszeg városnak a meglévő tanintézetért hozott tetemes áldozatáról és hogy Köszeg városa speciális iskolavárossá fejlődni törekszik, ezen új típusú iskolának máshova való elhelyezését faszírozta és ebben különösen Szombathely járt elől nagy anyagi áldozatot felajánló tülekedésével, mellyel szemben mi is újabb áldozatkészségről hoztunk határozatot, egyben, azt hisszük mindenki által elismerendő jogosultsággal, elsőbbségünket is hangoztatva.

Akkoriban az egyházkerület kebelében annyira eltérők voltak a nézetek, másrészt az anyagi kérdés is gondolkodóba ejtette az illetékes korokat, hogy jónak találtak elodázó határozattal a kérdés eldöntése elől kitérni.

Most azonban, hogy a minisztérium vetette előtérbe és erre záros határidőt is kitűzött, a lehető legrövidebb idő alatt, legjobb pedig azonnal, kell azt megoldani.

Most már nem leánygimnáziumról, hanem a gyakorlati életre sokkal alkalmasabb felsőbb leány- és kereskedelmi leányiskoláról van szó, mely természetesen a leánynevelésnek még egyéb speciális tanfolyamaival is kapcsolatba hozható, de mindenképpen olyan nagyarányú leánynevelőintézetéről van szó, mely bennünket, iskolavárosunkat igen közelről érint és minden törekvésünknek oda kell irányulnia, hogy ezt a leánynevelőintézet, melynek alapjait lerakni segítettük és erre áldozatot is hoztunk, továbbra is magunknak biztosítsuk, még pedig mindjárt most, nehogy más városok hasontípusú iskolák megnyitásával bennünket megelőzzenek vagy pedig későbbi elhatározással ezen intézet népességét befolyásolja.

Azt persze nem kell fejtegetni, hogy nekünk ezt az intézetet, melyre azért áldoztunk, hogy itt fejlődjék, itt fejlesztessek, a mi városunk fejlődését előmozdítsa, elveszíteni nem szabad. Hogy egyöntetű helyes felfogás uralkodik e kérdésben, azt beigazoltuk már akkor, mikor az erte versenyzőkkel szemben újabb százeker-koronás áldozatkészségünket városi határozattal megerősítettük.

Igaz, hogy most ennél nagyobb áldozatot igényel egy ily intézet létrejötte. De ez természetes következménye a változott helyzetnek. Az új intézet nagyszabásúnak tervezetvén, nagyobb beruházást is igényel, — továbbá az építési és berendezési költségviszonyok is jelentősen megváltozva, ennek megfelelően kell előbbi határozatunkat is módosítani.

Szóval, mi úgy véljük, hogy ami az anyagiakat illeti, köztünk súlyos differencia nem tamadhat és áldozatkészségünk ep oly készséges és megfontolt létszen, amint ezt városunk fejlesztési politikája és ezen speciális intézménynek számunkra való biztosítása megköveteli.

Az egyházkerületi közgyűlésen — aug. 23-án lesz Nagykanizsán — van most a sor, hogy e kérdésben végleg döntsön és teljes bizalommal várjuk, hogy a multakra és a jövőre való tekintetből, városunk mellett döntsön.

Az egyházkerület kebelében, sajnos, még eltérők a nézetek, de úgy vesszük észre, hogy egyaránt méltányolják a mi városunk ügyeembevetelét.

Ezt tüntetik fel az „Evangélikus Egyházi Élet” legutóbbi számában megjelent „javaslatok” és a szerkesztő által hozzáfűzött megjegyzések.

Alább közöljük ezeket, hogy városunk polgársága, illetékes körei is megismerjék.

A főiskolai bizottság elé Budaker Károly intézeti igazgató a következő javaslatot terjesztette:

A vall. és közokt. miniszter ur végre megvalósította a felsőbb leányiskolák várva-várt reformját és már meg is jelent „A leányközéiskolák szervezete és rendtartása” és „A leányközéiskolák tanításterveit”. A szervezet megkülönbözteti a következő típusokat:

a) A csupan felső leányiskolai osztályokból álló hét osztályú leányközéiskola: a felső leányiskola.
b) A felső leányiskolai és leánygimnáziumi osztályokból álló, az első irányban hét, — a másodikban nyolcosztályú leányközéiskola: a felső leányiskola és leánygimnázium.

c) A felső leány- és kereskedelmi osztályokból álló, az első irányban hét, — a másodikban a közös tagozat felé épült háromosztályú leányközéiskola: a felső leány- és kereskedelmi iskola.

A felső leányiskola nemcsak magasabb általános műveltséget nyújt, hanem a hét osztály elvégzése után a növendékek záróvizsgálatot tehetnek, amely őket arra jogosítja, hogy

a) további egy évi tanulás után nevelőnői képesítővizsgálatot telessenek;

b) különbözeti vizsgálat alapján felvétessenek az elemi iskolai tanítóképző intézet III. osztályába;

c) felvétessenek az országos m. kir. rajztanárképző-főiskola I. évfolyamába, ahol négy év alatt leányközéiskolai rajztanári oklevelet nyernek és emellett leányközéiskolai kézmunkatanítónői képesítést is szerezhetnek;

d) rendes hallgatók felvétessenek a gazdasági, kereskedelmi és színművészeti akadémiákra, valamint a keeskméti m. kir. gazdasági tanítónőképző-intézetbe.

A leánygimnázium az általános műveltség mellett iskolai tanulmányokra is jogosít.

A felső kereskedelmi iskola a növendékeket általános műveltséggel és kereskedelmi szakismeretekkel látja el.

Az itt megnevezett leányközéiskolák egyikévé kell a jelenleg fennálló felsőbb leányiskolákat átszervezni, vagy pedig polgári leányiskolákka alakítani.

Ezen átszervezést a vall. és közokt. miniszter a közvetlen rendelkezése alá tartozó felsőbb leányiskoláknál már az 1916/17. tanévben már az I. osztályban megkezdte és felszólította az egyházi felhatóságokat, hogy saját felsőbb leányiskoláik átszervezésére vonatkozólag mielőbb határozzanak, kijelentvén azt, hogy, „ahol a viszonyok szükségessé teszik, a reform megkezdése az 1917/18. tanévre is maradhata.”

Ugyanez a rendelet azt a megnyugtató kijelentést is teszi, hogy az átmenet megkönnyítése végett azon tanároknak, kik már a felsőbb leányiskoláknál rendszeres állást töltenek be, ugyanazon intézet alsó tagozatánál való megmaradása ellen nem emel kifogást akkor sem, ha a megkívánt képesítéssel nem rendelkeznek. A jövőben ugyancs a leányközéiskoláknál csak oly tanárok alkalmazhatók, akiknek közéiskolai, illetőleg tanítónőképző-intézeti vagy felsőkereskedelmi iskolai tanári oklevelük van.

Ha ezeknek alapján felvetjük a kérdést, hogy mily irányban történjék a községi felsőbb leányiskola fejlesztése, oly megoldást kell keres-

nünk, mely úgy az ev. egyház, mint a társadalom igényeinek s azonkívül a fenntartó egyházkerület anyagi érdekeinek jobban megfelel.

Ezen szempontokból tekintve a kérdést, a fejlesztési lehetőségek közül ki kell kapcsolni a leánygimnázium felállítását, egyrészt azért, mivel ezen intézet elvégzése magában még nem ad jogosítást, hanem csak további hosszadalmas és költséges főiskolai tanulmányokra képesít, másrészt pedig azért, mert ily intézet fenntartására a kerület legfeljebb azon esetben volna képes, ha fenntartási államsegélyt kapna, amelynek elnyerése azonban az állam mostani pénzügyi viszonyai mellett fölötte kétséges. Az intézet jövedelme pedig nem állna arányban a fenntartási költségekkel, mert osztályai nem volnának népesek, mivel az állam is fog több helyen és mindenesetre egy-két dunantuli városban is leánygimnáziumot szervezni, a látogatottságot pedig lényegesen korlátozza még az a körülmény is, hogy az V. osztályba csak oly tanulók vehetők fel, akik az alsó tagozat IV. osztályát legalább jó eredménnyel végezték. (Rendtartás 32. §-a.) Így, mivel Köszeg városa csak kevés tanulót szolgáltatna, a vidéki megfelelő tanulók nagy része pedig minden esetre allami intézeteket keresne fel, egy Köszegen fennálló leánygimnázium felsőbb osztályai nem lehetnének népesek s épen ezért azoknak fenntartása az egyházkerülettől súlyos anyagi áldozatokat követelne, annál inkább, mivel a tanítás a felső leányiskolától különböző terv szerint halad, tehát a felsőbb osztályok növendékeit a legtöbb tantárgyból elkülönített tanításban kell részesíteni.

Sokkal kedvezőbb viszonyokra lehetne számítani a felső leány- és kereskedelmi iskola felállítása esetén. Ez a két iskola már maga is ad a realis élet igényeinek megfelelő képesítést, ezeknek elvégzése után a növendékek mindjárt kényérkereső pályákra léphetnek, de, akik mégis további tanulmányokat akarnak folytatni, különböző irányú továbbképzésre is találnak kedvező alkalmat, amint a felső leányiskoláról fent elmondottak igazolják.

Azonkívül nagyon kedvező a szervezet azon intézkedése, hogy ott, ahol a tanulók létszáma nem túlnagyas, a felső leány- és kereskedelmi osztályok növendékei a legtöbb tantárgyból együttesen taníthatók. Így két-két osztály összevonása mellett, remélhetőleg Köszegen is teljesen kielégítő volna a létszam. Ily eljárás mellett a felső kereskedelmi iskola növendékeit az V. osztályban 26, a VI-ban 25 és a VII-ben 14, tehát összesen 65 kötelező tanóraba lehetne együtt tanítani a felsőleányiskola megfelelő osztályainak tanulóival. Ebből világosan kitűnik, hogy a fenntartó kerület anyagi érdekeit is legjobban szolgálja ez az intézet, amelynek felállítása mindössze 4 új tanár alkalmazását tenné szükségessé. Az így felmerülő kiadás, mivel a kormány bizonyára az új tanárok részére is engedélyezné a szokásos lizetéskiegészítő államsegélyt, busasan megtérülne a magassabb tandíjakából, az internatusi növendékek számának biztosan várható emelkedése pedig feltétlenül kedvezőbbé tenné ezen intézet háztartásának mérleget.

De az iskolának az itt jelzett irányban való fejlesztése egyúttal szükségessé tenné az internatus befogadóképességének emelését is. Ez a kettős terjeszkedés azonban csak új épület emelésével található kielégítő megoldást. Most rendelkezésünkre álló épületünk ugyancs mar a jelenlegi intézet céljainak sem felel meg, hiszen ismeretes tény, hogy ez az épület eredetileg 50 bentlakó növendékre berendezett internatussal kapcsolatos négyosztályú polgári leányiskolának volt tervezve,

Igy csak természetes, hogy ezen épületben egy 10 oszt felsőbb leány- és kereskedelmi iskolát 100—120 növendékre berendezett internátussal együtt elhelyezni egyáltalában nem lehet, még azon esetben sem, ha azt a még rendelkezésre álló telek teljes beépítésével kibővítenék, ami azonkívül a növendékeknek különben már most is nagyon szűk korlátok közt mozgó szabadban tartózkodását teljesen lehetetlenné tenné. Az intézet fejlesztésének „conditionon sine qua”-ja tehát a jelenlegi épület értékesítése és egy teljesen új épület emelése, még pedig oly helyen, ahol intenzív gazdaságot, u. m. gyümölcs- és konyhakertészetet, tehéntartást, sertéshizlalást és baromfitenyésztést lehetne berendezni. Ily gazdasági tevékenység mellett az internátusi háztartás, amint teljesen realis számítás alapján állíthatom, évi 6—8000 korona megtakarítást érhetne el, nem számítva a megfelelő elhelyezés által biztosított azon kecségetető kilatást, hogy az intézetet a jövőben még gyakorlati irányu, pl. gazdasági és háztartási tanfolyamokkal is lehetne kiegészíteni.

Mint hogy Kőszegnek kiváló fontos érdeke, hogy a kerület nagyszabású intézetét ne más városban allítsa fel, biztosan elvárható, hogy a város közönsége a fontos kulturális érdekek teljes megértésével az egyházkerület törekvéseit hathatósan támogatni, nevezetesen a mostani épület értékesítést előmozdítani, az új épület emelését pedig megfelelő anyagi hozzájárulással biztosítani fogja. Ha ez a jogos remény nem teljesedne be, akkor, de csak akkor lehetne az intézet athelyezésének kérdésével komolyan foglalkozni, különben okvetlenül kívánatos, hogy az intézet Kőszegen maradjon, amely fölötté kedvező természetes viszonyainál fogva szinte ideális iskolaváros.

Mind ezeknek alapján előterjesztem a következő javaslatot:

A főiskolai nagybizottság ajánlja az egyházkerületi közgyűlésnek a kőszegi felsőbb leányiskolának „felső leány- és kereskedelmi leányiskola”-vá való fokozatos szervezését oly módon, hogy az új szervezet és tanításterv már az 1916/17. iskolai évben az I. osztályban életbelép;

ajánlja továbbá az új intézetnek Kőszegen való felállítását, a jelenlegi felsőbb leányiskolai épület értékesítésével és új épület emelésével, azon esetben, ha Kőszeg városa hajlandó az új épület emeléséhez 10—12 katasztrális hold alkalmas telekkel és 150.000—200.000 K építési segéllyel hozzájárulni;

ellenkező esetben pedig ajánlja az intézetnek valamely más, népesebb városba való áthelyezését; végül, a felmerülő részletek kérdések gyors megoldása érdekében, ajánlja intézkedési joggal felruházott bizottság kiküldését.

Ezzel szemben Kapi Béla és Papp József amellet foglalnak állást (állítólag a nyugalomba vonuló puspoknek is ez a nézete) és tesznek javaslatot, hogy az egyházkerület letesítsen Sopronban polgári leányiskolát és tanítónőképzőt, Kőszegen pedig használja fel az épületet kerületi arvház céljaira, ha egyébként értékesíteni nem lehet, mert szerintük a kerületnek elsősorban tanítónőképző-intézetre van szüksége, — esetleg pedig létesítse ezt Kőszegen, avagy Sopronban csupán a tanítónőképzőt és Kőszegen fejlessze át a felsőbb leányiskolát négyosztályu polgári iskolává.

Az egyházmegyei lap szerkesztője — Stráner Vilmos, volt kőszegi lelkész, soproni theologiai tanár — a maga részéről ezen javaslatokhoz hozzáfűzi:

Tekintettel arra, hogy a soproni gyülekezet komolyan foglalkozik egy polgári leányiskola felállításának tervével és ennek a tervnek megvalósulása a közel jövőben várható, tekintettel arra, hogy ezen iskolát Sopronban a már fennálló tanítónőképző-intézettel kapcsolatban könnyen lehetne tanítónőképző-intézetet kiegészíteni: fogadjja el az egyházkerület Budaker G. Károly igazgató urnak a kőszegi felsőbb leányiskolának „felső leány- és kereskedelmi iskolá vá” leendő átszervezését ajánló javaslatát, de csak oly formán, hogy az új intézet egyelőre az eddigi épületben maradjon, ha csak ezen épületnek értékesítése, Kőszeg sz. kir. város áldozatkészsége és esetleg építési államsegély közsközlése együttesen nem teremtenek olyan pénzügyi szempontból kedvező megoldást, amely az egyházkerület részéről újabb anyagi áldozatot nem tesz szükségessé.

Amennyiben azonban a Budaker-féle terv megvalósítása okvetlenül és elkerülhetetlenül új épület emelését tenné szükségessé és ez az egyházkerület részéről újabb kockázattal járó anyagi áldozat meghozatalát venné igénybe, akkor — tekintettel az egyházkerületnek újabb áldozatokat meg nem engedő pénzügyi helyzetére — ragadja meg a közoktatásügyi

kormány által nyújtott kedvező alkalmat és a Kapi-Papp-féle javaslat elfogadásával mondja ki a kőszegi felsőbb leányiskolának, a gyakorlati szükségletnek amugyis jobban megfelelő s már eddig is joggal sürgetett, de eddig akadályokba ütköző polgári leányiskolává való átszervezését.

A Budaker-féle javaslatnak a jelzett feltételek melletti megvalósítása és a soproni — tanítónőképző-intézettel kiegészített — polgári leányiskolának várható létesülése esetén, egyházunk két olyan intézetnek a birtokába jutna, amelyek geográfiai közelségük dacára egymásnak nem nyújtanának konkurrenciát s amelyek mindegyike gyakorlati, kenyérkeresetet nyújtó élethivatásra készítené elő és így mindegyikük, nemcsak a dunántúli egyházkerület köréből, hanem szélesebb korokból is a kellő látogatottságra számíthatna.

A helyi érdekek szempontjából a cikk elé irt sorainkkal teljesen kimerítettük mondani valónkat s itt befejezésül meg csak azt jegyezzük meg, hogy az egyházkerület kőszegi gyülekezetének a közgyűlésen megjelenő számottevő tagjai bizonyára ezuttal is fognak helytallani városunkért s remélhetőleg oldaluk mellet fogjuk látni mindazokat, akiket a mult és jövő gondos mérlegelése, különösen leánynevelő szempontból, eddig is városunk melletti állásfoglalásra serkentette.

Városi ügyek.

Hirdetmény.

3343 916.

A mexikóban bevetett körülbelül 10 hold zab learatására aratókat keresek, kik részért vállalják az aratást. Jelentkezni lehet aulhrott polgármesternél a hivatalos órak alatt.

Kőszeg 1916 július 26.

Jambrits Lajos polgármester.

Hirdetmény.

3270 916.

A gazdakozyonség figyelmét felhívom, hogy f. évben kismestari lovakra ne számítson.

Kőszeg 1916 július 22.

Jambrits Lajos, polgármester.

Helyi hírek.

Beyer Teofil főesperes-lelkész bucsuzása a kőszegi evang. gyülekezetnél mult vasárnap történt. Istentisztelet alatt mondott beszédében mely hatottsággal emlékezett meg a gyülekezetnek iránta tanúsított jóindulatáról és támogatásáról és fájdalmas elhatározásu távozását azzal indokolta meg, hogy a megfeszítelő meghívásnak nem volt szabad kitérnie, hanem egyháza kívánságát parancsnak tekintenie, ami nehezebb és nagyobb felelősséggel járó helyzetbe hozza, de ő ebben a működési körben sem fog megfellekedezni a kőszegi gyülekezet iránti hűléről és kötelességeiről. — Istentisztelet után a gyülekezet előjárósága, a tanítótestület és az egyházi énekkar bucsuztak tőle. A főesperes a felsőlövői lelkészi hivatalt jövő héten fogja elfoglalni fogadtatására rendezett ünnepélyes üdvözlés és bevezetés keretében.

Edler Lajos tüzérfőhadnagy földinket, aki a szerbiai és olasz offenzivákban ismételt kitüntetés mellet a háboru kitorése óta mint aktív tiszt részt vesz, igen kitüntető kiküldetésben részesül. Oktató tisztnek osztott be Konstantinápolyba az egyik tüzérréteghez és további szolgálata előreláthatólag az egiptomi harctérré log szólni. E héten volt itt ion bucsuzni, hetfőn veszi át a külföldre való utazáshoz szükséges okmányokat a hadügyminiszteriumban és kedden az orient-expressvonattal utazik új állomás-helyére, hol bizonyára csak dicsőséget szerez a magyar névnek.

Áthelyezés. Ullényi Chikán Béla pestmegyei szolgabíró, tartalékos tüzérfőhadnagyot, ki eddig az idehelyezett 24 hegyi üteghez volt beosztva, áthelyeztetett az Aradon székelt 18-as üteghez azon célból, hogy egyik üteggel a balkáni harctérré induljon. Sajnálattal látjuk távozni a katonaság és polgárság körében egyaránt rokonszenves tüzérszisztet, akit itt a tarsadalom minden rétegében igen megszerettek.

Áthelyezés. Orbán Gyula polgári iskolai tanárt a közoktatásügyi miniszter áthelyezte a lipótszentmiklósi polgári iskolához.

Halalozás. Pozsonyban mult héten 86 éves korában elhunyt Schneller Vilmosné szül. Biberauer Zsófia, a jóemlékü kőszegi evangélikus lelkész özvegye, kit szeretettel őrzött meg emlékében mindenki, midőn élete alkonyán vejének, Prohle Henriknek pozsonyi lelkészé váló meghívás folytán ennek családját követte és ezt a jó emléket megörzki most is, midőn idegenben, de szeretettel közelében alussza örök álmát.

Házasság. Lehnert Gusztáv, a kőszegi sörgyár kitűnő sormestere, ki mult évben hadiszolgálatra vonult be és egy ideig tartó frontszolgálat és betegség kiálása után jelenleg a petrikauai katonailag kezelt sörgyárnál teljesít szolgálatot, június hó 5-én Wienben házasságot kötött Weiszgáber Amáliával, újból kőszegi lakossá lett rokonával.

A 12-es vadászok dicsérete. Mint ismeretes a város képviselőtestülete a város nevében fejezte ki hálás köszönetét és elismerését az itt állomásozó 12 es vadászoknak, azokért az önfeláldozó és sikeres szolgálatokért, melyeket a legutóbbi árvízveszély alkalmával a város lakosságának teljesítettek és hogy a város ezen elhatározását díszes okmányba foglalva átadta a zászlóalj pótkeret-parancsnokságának. Ezt az okmányt másolatban megküldte a város a pozsonyi hadtestparancsnokságnak is, mely most arról értesítette a várost, hogy a hozott határozatot nagy meglepéssel vette tudomásul és napi parancsban a maga részéről is elismerő ét fejezte ki a zászlóalj pótkeretének. Reméljük, hogy azok, akik nemes emberszeretettel teljesített munkájukkal magukat kiválóan érdemessé tették és a városi határozatban névszerint is megnevezettek, legfelsőbb helyen is a jól megérdemelt méltánylásra találnak.

A háromszögöl mérnökök városunkba érkeztek és hétfőn kezdik meg munkájukat. Egy a városban és kettő a vidéken. A fixpontok felállításá után nyomban hozzáfognak a területnek felméréséhez és ha ezt is elvégezték, sorra kerülhet a városi térkép részletes felvételéhez való felmérés.

A Szent Janus hid újra építése ügyében tegnap délután tanácsülés volt, melyen Hvozdovičs államépítészeti tanácsos is részt vett. A Fürst főmérnök és Ulreiht gazdasági felügyelő által készített terveket alkalmasnak találta, tehát e szerint fogják városi reziben építeni és egyben elhatározottat a kocsiforgalom gyors elérése érdekében a munkaházak melletti utnak azonnali helyreállítását.

A városok háztartásának rendezése. A városok kongresszusa ősszel tartandó gyűlésén foglalkozik a városok háztartás viszonyainak rendezésével, amelyet a mindenütt egyaránt uralkodó nyomasztó helyzet tesz szükségessé. A tárgyaláshoz most gyűjtik be a szükséges adatokat, s ennek beszolgáltatására megkeresték városunkat is.

A sertésus ára a kihirdetett élő és holt súly, valamint a kicsinybeni eladási árának maximumási óta olesőbb lett és konstataljuk, hogy ez a talán egyetlen okos ármaximumára vonatkozó rendelet bevált, még azért is, mert a hatóság éberem őrkodik annak pontos végrehajtásán. A hentesek és mészárosok ugyan azt panaszolják, hogy a termelők a bevásárlással nem akarják respektálni az új arakat, de a hatóság azt ajánlja nekik, hogy csak fizessenek bármilyen követelt nagyobb összeget, a hatóság majd visszaszerzi nekik a túlfizetést és az a büntetés, mely a túlfizetést éri, majd a tobbi termelőt is észre téríti, — természetesen a kicsinybeni elárusítót és vevőt is, ha az arakat be nem tartja.

A hétfői országos vásár még olyan sem volt, mint azt a betiltott szarvasmarhafelhajtás következtében előre megjósoltuk. A kirakodó vásáron mindenféle lim-lom hiszontalanságok képezték a tulajdonképeni vásárt és forgalmat, a koznép pedig úgy vásárolta, mint a kenyeret vagy cukrot. Ez is mutatja, hogy pénzbőség van a földművelő, termelő-és munkásosztály körében. A gyári ipar jól kihasználja a helyzetet és a hulladék-anyagokból készült sok haszontalan portékával szedi el a pénzfeleslegnek egy részét. Erre jó az ilyen hivatalosan ugynevezett „országos vásár”. — Az állatvásáron vagy 200 lovak hajtottak fel, de vagy nagyon silány, vagy nagyon drága volt s így csak 92 darab került eladásra. — Igaz, hogy a jo vidéki atyafiak tömegesen panaszkodtak a 100—140 koronás eszima- és 40—50 K-as cipő-árak miatt, de biz nem akadt senki, aki ezen megbotránkozne. Hiszen három-négyszeresen kapták hozzá a pénzt, mikor állatjaikat ennyival drágábban adják el. Az ilyen drága állatnak természetesen a bőre is, a talpa is drágább. Hogy a bábosok is beke idején még soha el ért forgalmat csinálnak, dacára annak, hogy fele annyi árúért kétszeres árt szednek, ami tehát a réginek négyszeres ára, azon ne esodálkozzunk. Azok veszik ennyi árért, akik maguk is ugyanannyiszor többet kapnak minden termésükért. A középosztály, a fixból élő osztály pedig csak nézi, nézi, hogyan viszik — az ő bőrét a vásárra. Ez most az igazi „országos vásár”. Ezeket figyeltük meg a hétfői vásáron is.

A kőszeg sarvári vonatközlekedésben augusztus hó elsejétől új menetrend lép életbe. Ettől kezdve reggel 4:15 és délután 2 órakor indul a vonat, mely 7:33, illetve 5:18 kor érkezik Sárvárra, — onnét pedig reggel 4:15 kor és délután 4 órakor indul s ideérkezik reggel 8:11 és este 9:04-kor. — A változás tehát az, hogy az eddig délelben 12:32-kor ideérkezett és délután 5:16 kor innét indított vonatok elmaradnak. A kőszegi hegységbe és Rótfalvára kiránduló idegeneknek ezental kényelmes lesz Rótfalváról az esti vonattal való hazautazás, mely vonatnak Szombathelyre esatlakozása van. A helybeli kirándulók is fogják használni, bár nem érdemes, mert itt is, ott is, messze esik az állomás s alig érdemes akkor vonatra ülni, mikor az est kellemes levegőjében sétálhatunk.

A jövő gabona- és lisztszükséglet előjegyzése a városban még folyamatban van és azt ajánljuk, ne mulassza el senki sem megtenni, mert csak így kapnat vásárlásra való utalványt, vagy biztosíthatja magának lisztszükségletét. Legelőnyösebb természetesen a gabona beszerzése. Hogy pedig a készpénz hiányan levők is pénzért szerezhessék meg szükségletüket, a Hitelszövetkezet kezesek nélkül is ad kölcsönt, csakis a bevásárlandó gabonát kell zálogul letekni és mindig csak annyit törleszteni, amennyi gabonát hetenkint vagy havonkint elvisz. A Kath. Népszövetség tagjai mind élvezik ezt a kedvező

hitelnyújtás melletti gabonabeszerzés lehetőségét, ami különösen a kisembereknek nagy segítséget jelent. Mult vasárnap tartott népes gyűlésen a polgármester magyar nyelven és az apátplébános németül ismertette ezt a kedvező elhatározást. De ne feledkezzenek meg arról sem, hogy állattenyésztési célra is elegendő mennyiségű takarmány beszerzésére vásárlási utalványt szerezzenek be, mert csakis az előre való gondoskodás biztosíthatja mindenkinek háztartásának és gazdaságának zavartalan ellátását. A búzabeszerzés azért is ajánlatos, mert a városok lakossága különben csak azt a lisztet vásárolhatja, melyet a H. T. e célra ideküld és esetleges szállítási nehézségek miatt könnyen előfordulhat az a körülmény, hogy egy ideig semmilyen liszt sem lesz kapható.

A községi turista és szepítő egyesület arról értesíti tagjait, hogy a legutóbbi közgyűlésen többek között a Vöröskereszt-Hörman forrás turista útjának elkészítést és a Hörman forrás befedését határozták el. Ezen munkálatokra a fedezet is meg van, csupán a háború folytán beállott nagy munkahiány okozta, hogy a munkálatok eddig elkészíthetők nem voltak. Amint a megfelelő munkaerő rendelkezésre fog állni, a turisták részére ezen fontos utak elkészítéséhez azonnal hozzáfognak.

Tejközpont létesítésével foglalkoznak Szombathelyen. Vagyis azon szándékkal, hogy a vidéken megszerzhető tejet Szombathely részére biztosítsák. Szombathely közeli mezőgazdasági biztositása igen súlyosan érinti a mi érdekeinket. Messze kinyúló kezei belenyúlnak azon körzetbe, melytől mi a mi szükségletünk ellátását várjuk. Minthogy ott természetesen a nagyobb termelőknek nagyobb maguknak biztosítani akarják, jó lesz nálunk résen lenni, mivel a jelenlegi tejbehozatal sem képes a város igényeit ellátni, hát még ha a szomszédváros meg ebből a kevésből is elszed valamit!

A Magyar Nők Korona-alapja javára a város holgyei 673 koronát gyűjtöttek ez év elején. Az országos hadsegélyező hivatal most érkezett leiratában ezért elismeréssel fejezi ki a polgármesternek, Chernel Istvánnak és általuk mindazoknak, akik ez alaphoz adományokkal hozzájárultak.

Az Eitner-malmot feljelentés alapján a hatóság felelőségre vonta, amiért a kukoricát és rozst a maximális árán aránytalanul magasabb árért árusítja. A kukoricára nézve igazolta, hogy csakis magas árért tudott szerezni és magasabb árért értékesíthette volna másutt, ha a községi sertéshizlalók lehető ellátását nem igézte volna, ami azért is elfogadható volt, mert a hatóság maga is akarván kukoricát szerezni, maga a H. T. R. T. is csak ab Zala megye 70 koronájával tett neki ajánlatot; — a rozst illetőleg panaszolt esetben az derült ki, hogy számadási tévedés történt és a különbözeti összeget visszafizette.

Az EST elintézi a panaszokat. Érdekes cikk jelent meg Az Est július 27-iki számában. Borsodmegye főispánja hivatalos aktában válaszolt egy levele, melyet a panaszos, szegény asszony írt Az Estnek hadisegélye dolgában. Az Est az ilyen leveleket nem hagy elintézetlenül felgyűlni, hanem rögtön az illetékes hatósághoz juttatja, azokhoz, akik orvosolhatják a felszólaló panaszát. Sok szegény emberen segít így, sok jogtalanságot orvosol, igazi barátja a népnek és már ezért is érthető népszerűsége, amilyen magyar lap még nem dicsékedhetett. Százával kapja minden nap a kérdezősködő és panaszok leveleket. Mindegyik érdemes levelet elintézt, óriási társadalmi munkát végez amellett, hogy olyan újságot is ad, amelynek megbízhatósága, hírszolgálat, értesültsége és irodalmi színvonala a legelső.

Az Elektro Bioskop mai műsora: A finckenródi gyermekek. Dráma 3 részben. A négy testvér: Reinwald Ottó, Elza, Margit és Hanny a főszerepekben. Dóra sofförje. Vigjáték 3 részben, Weichsler Dorával a főszerepekben.

Vidéki hírek.

Herceg Esterházy Miklós kitüntetése. A háború kitörésékor herceg Esterházy Miklós az első sorában volt, akik katonai szolgálatra jelentkeztek. Ofelcsége szolgáltonkívüli viszonyban századosnak nevezte ki Esterházy herceget, kikülönösen a Vöröskereszt egyletnél fejtett ki kiváló és érdeműs működést. Ennek elismerésül a király herceg Esterházy Miklóst a Signum laudisszal tüntette ki.

A sárvári prepost-plébános, Köberl János kerülési esperes, a szombathelyi egyházmegye kiváló és hívei körében nagyon tisztelt lelkipásztor, igen buzgó tevékenységének 75-ik évében elhunyt. Temetése Sárvarótt óriási részvét mellett történt.

Légi jármű járatok létrehozásán fáradoznak nagyvállalkozók és a tervbe vett Wien—Budapest és Wien—fiumei utvonalak mentén fekvő nagyobb városokhoz kérdést intéztek, hajlandók-e a vállalkozást, mely személy és posta szállítást végezne, megfelelő kikötő-állomáshelyet biztosítani. Hozzánk legközelebb Sopronhoz fordultak, de Szombathely is mozogódik aziránt, hogy el ne kerüljék.

Miskolcon 80 filléres ébedeket nyújt a közönségnek a város olyképen, hogy nagybani kifőzést létesített, hol napi két alkalommal (háromszor hetenként huséttel) küldhetnek. Magától értetődik, hogy egyszerű kereslete van és most más városokban is erre terekednek. Szombathelyen már meg is interpellálták e miatt a polgármestert, hogy ő is akart ilyen létesíteni, miérett hagyta magát megelőzni.

28 csikót arvereztet el Szombathelyen a Bierbauer féle vendéglőben augusztus 1-én reggel 9 órakor a földművelésügyi miniszter, azonban kizárólag csak hatóságilag igazolt gazdáknak.

Egy tomördi gazda, Komonszky Máttyás, jól megjárta a keddi szombathelyi vásáron. Úgynevezett „tárcs dobók” észrevették, hogy eladott marhája arától jól megdagadt a bugyellárisa, azon ürügy alatt, hogy egy beteg tehénükre nevez nekik tanácsot adjon, félreeső utra esaltak és közben az egyik távozott, de elejtette bugyellárisát, a másik idegen pedig meglökte a tomördi gazdát, hogy esett, hallgasson, majd osztoszkodtak. A kapzsi tomördi ebbe bele is ment, de alig, hogy osztoszkodtak, visszajött a másik és bugyellárisát keresve, meggyanusította a tomördit, de nem ennél lévén az eldobott tárcsa, az övét vette vizsgálat alá s mire visszaadta és most már ketten is elhagyták, azt vette észre, hogy 2000 koronája hiányzik. Most tért csak észre és futott a rendőrségre, de mert megbízható személyleírást nem adhatott, a nyomozás eredményre nem vezetett és ilyen nem is várható. Legfeljebb azzal vigasztalhatik a megmaradt pár száz koronával, hogy régebben ugyanis csak ennyit kapott volna tehénéért.

Tolvaj cigány, Kuglevics Györgyné nagyeszmetői asszonytól Haldosi Vilmos odaváló zenész cigány egy arany fülbevalót lopott el gyémántkövekkel s azt Szombathelyen becsérélte órára. A tolvajt elfogták és átadták a községi kir. járásbírósnak.

Lékan a napokban két helyütt is követtek el betörést. Weber Máttyás gazda felfeszített kamrájából kenyeret, cipőt és több más apróságot, Raschenberger Györgytől pedig egy kas méhet emeltek el. A csendőrség a lopással Horvath Máttyás újvotósvágási cigányt gyanusítja, akit őrizetbe vettek.

Heti krónika.

Az egyenruhák forgalmának korlátozása. A hivatalos lap tegnapi száma közli a kormány rendeletét arról, hogy a katonai ruhadarabokat, sapkát, zubbonyt, kabátot, prémes bundát, egyenruha-nadrágok, köpenyt, esatos vagy oldalfejjel ellátott derékszijat csak a katonaság részére szabad eladni vagy rendelésre szállítani, kivéve azokat az iparosokat, akik ezek viszonteladására jogosultak. A fegyveres erő tagjai részére ily célokra a csapattestiek igazolójegyet állítanak ki s csak ilyen hiteles okmányra szabad katonai ruhadarabot eladni. Aki e rendelkezést megszegi, 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A szilva és szilvakészítmények arának maximalása. Megjelent a minisztérium rendelete a szilvaért, szilvakészítményekért és szilvacsefőért követelhető legmagasabb árak megállapításáról. Eszerint a nyers ősz szilvaért követelhető legmagasabb ár nagybani vásárlásnál métermázsánként 20 korona, a nyári 12 korona. Aszaltszilvaért a készítő nagybani vásárláskor követelhető 100—105 darabos minőségért 100 koronát, 115—130 darabos minőségért 97 koronát, 130-on felüli minőségért 94 koronát. A szilvaiz maximális ára, ugyanez a nagybani 120 korona.

Hustalan napok Beceben. Az alsó-ausztriai helytartó rendeletét boesattott ki a hustalan napok betartásának szigorításáról s egyben a legmagasabb árakról a májás véreshurkára és kalbászra. Hustalan napokon, közben és pénteken eltiltja nyers és olvasztott zsíron, husmentes szalonnan, esontve lön májás- és véreshurkán, továbbá kolbaszon kívül mindenféle huseledel készítését. A májás, illetőleg véreshurka kilogrammjának legmagasabb árat jobb minőségekben 3 korona 80 filléren, silányabb minőségben pedig 2 korona 80 filléren állapítja meg.

A kukoricaolaj. Ez a világháború sok meglepetést hozott. A Zeppelin leghajókról, a 42-es a 33 és feles mozsarakról, az óriási buvárhajókról nem is beszélve, többek között meglepetésszimbá mehet az is, hogy lassankint kikristályosodik, hogy a maguk gazdasági erejében bizakodó nemzetek függetleníteni tudják magukat más idegen országoktól gazdasági téren is. A háború előtt azt hittuk, hogy narancs nélkül, melyet Olaszország adott el jó pénzben nekünk, vagy aixi olaj nélkül el sem képzelhető jó háztartás. Mindkét dolog kitűnő, de le tud róla mondani még egy hadseregszállító is. Le tud róla mondani már csak azért is, mert a narancsnál jobb a kecskeméti barack s más egyeből hazai termékből sajtolt olajunk nagyon szépen tudja helyettesíteni. Sőt a háború folyamán meglepetésül azt is megtudtuk, hogy a legfinomabb ételolaj a kukoricaolaj az agynevezett csirájában van. Aki megvett a kukoricaolajról, ezt a háború előtt is tudták. Tudták többek között még azt is, hogy a kukoricaolaj megkeverésének oka az, hogy nem csirátlanítják. A kukoricaolaj, amikor meg kukorica kenyereket etünk, rákásra romlott, viszont a kukorica csirájában rejlő drága olaj veszendőbe ment. A liszt romlását meg kell akadályozni, de meg kell menteni a kukoricaolajban levő olajat is, mert így milliók pusztulnak el, olyan milliók, amelyeket békeidőben könnyűszerrel adunk ki külföldre, különösen a velünk hadilában álló országokba. Erre a feladatra az országos Központi Hatelnszövetkezet vállalkozott, amely altruisztikus intézmény legközvetlenebb összekötetést tart fenn a magyar gazdák között. A kormány a kukoricaolaj gyártását erre a szövetkezetre bízta. A szövetkezet azonban a gazdák közötti jóakaratát megőrzése nélkül nem tud olyan észrevehető eredményeket elérni, mint amilyent a kukoricaolaj-gyártás meghonosodása révén nem csak a háború alatt, de a háború után is várhatunk. Arról van szó, hogy arra

berendezett malmokban a kukoricát csirátlanítani fogják. A csirátlanított kukorica továbbra is a gazdáké marad, vagy a közszükséglet ellátására használják. A kukoricaolajból pedig az Országos Központi Hatelnszövetkezet olajat fog sajtolni, amely az állam tulajdonát képezi, de annak ellenében, hogy a gazdák átengedték csirátlanításra a kukoricájukat, a hatelnszövetkezet elég tekintélyes jutalmakat helyez kilátásba a termésüket felajánló gazdáknak.

Új cukorrendelet Alsó Ausztriában. Bécsből táviratozzak lapunknak, hogy az alsó-ausztriai helytartóság újabb rendeletet adott ki a cukorfogyasztás szabályozására; a rendelet augusztus 6-án fog életbelépni. A rendelet értelmében ettől a naptól kezdve fejenként négy hétre egy kilogramm cukor jár a vidéken a falvakban, holott az eddigi adag 1 1/2 kilogramm volt. A régebbi mennyiség csak nagyobb városban és jelentékeny ipartepeken marad érvényben, a hol a cukorszükséglet nagyobb.

Ardragításért feljelentettek a várost. Szegedről jelentik: Szeged város közeli mezőzési hivatalát feljelentették azért, mert az árpát — amely szeméttel volt keverve — a maximális 32 korona helyett 40 koronaért árusította és erről nyugtát is adott. Az ügy a kihágási bíróság elé került, amelynek döntését kíváncsian várják. A közeli mezőzési hivatal azzal védekezik, hogy ő szintén drágán vásárolta az árpát és ezért boesattotta forgalomba a maximális áron felül.

Szerkesztőségi pösta.

Sch. I. Budapesten. Az augusztusi cikket köszönettel vettük és naposnapján közölni fogjuk. A tobbit kívánata szerint visszaküldjük.

T. M. E. Borestyanko. Mindig gyönyörködünk szép és hangulatos verseiben és nagy örömmel fogadjuk, ha minél gyakrabban juttatja olvasóközönségünknek, melyről tudjuk, hogy élvezettel olvassa és gyűjti. Remélhetőleg nemsokára személyesen is megköszönhetjük.

Panaszoló polgarok. A zsírral való visszaélések miatt irt cikkét nagy terjedelménél fogva nem közölhetjük. Tapasztalhatja lapunkból, hogy mindig az árdragítók ellen foglalkunk állást és példás megbüntetéseket követeljük. Ha szakiparos egyáltalában nem ad zsírt, tegyen feljelentést a hatóságnál. Az majd elbánik vele. Az árdragítás egyik nagy oka, hogy a fogyasztó közönség restei feljelentőként szerepelni.

Uriasszony. A piaci rendszabályzat szerint szerdán és szombat van hetivásár. E két napon az élelmiek elarusítását a hatóság jogosítva van ellenőrizni. Más napokon is ellenőrizheti, de nem lévén hetipiac, nem gátolhatja a házhoz való hordást.

Hírek a háborúról.

Tisza miniszterelnök Maramarosban és Beszterce Naszodban. Gróf Tisza Istvan miniszterelnök dr. Latinovics Endre titkárával elutazott Maramaros és Beszterce-Naszod vármegyék látogatására. Tisza Istvan miniszterelnök titkára, Nyegre Iászló kormánybiztos kíséretében Kórosmezőn, Visón és Borsán keresztül a kirilbabi frontra utazott, majd Beszterce-Naszod vármegyében megtekintette az exponáltabb határszéli vidéket. A miniszterelnök megjelenése a határszéli lakosság körében mindenütt rendkívüli és határtalan lelkesedést és bizalmat keltett jövőjükét illetőleg.

A temesvári hadtest dicsőrete. József főherceg, a temesvári 7-ik hadtest parancsnoka, hadseregparancsot adott ki, mely a következőket tartalmazza: — Ofelcsége a király, legfőbb Hadurunk a július 9-én történt kihallgattatásom alkalmával a következőket mondotta: — A 7-ik temesvári hadtest minden tisztjét és legényét udvozöld nevében vitéz és hősiesség magatartásukért. Ne feledd megmondani a hadtest minden vitézének, hogy bensőmből megvagyok győződve arról, ahol a hetedik hadtest áll, ott legyőzhetetlenek maradunk. Mondd meg nekik: Buszke vagyok ratok, bizalmam irányukban megrendíthetetlen és Isten védelmezzé meg a hadsereg minden emberét! — Nagyobb orom nem érhetőtt volna, — fűti a király szavaihoz József főherceg hadparancsában, — mint ezt a feladatot, szeretett uralkodóknak, legfőbb Hadurunknak dicsőretét kinyilatkoztatni a hetedik hadtest előtt. Legyőzhetetlenek voltunk, azok is maradtunk!

Török csapatok Bukovinában. Hír szerint rövid időn belül török csapatok jelennek meg az oroszok ellen való bukovina és galicai harcokban. A török csapatoknak a galicai határon kuszoban álló harc-bavetése a Konstantinápolyba vezető ut megnyitásának eredménye, a melyet annak idején ellenségünk agyremnek és örültségnök neveztek. Egy másik berlini lap úgy vételek, hogy mivel ez idő szerint az ottoman birodalom katonai helyzete kedvező és a kisázsiai fronton nagyobb hadműveletekre nincs alkalom, a török hadsereg jelentékeny csapatot is szabályozhat fel és a török kormány megragadja a kedvező alkalmat, hogy ami támogatásunkat hasonlóval viszonozza.

Német vélemény a békétárgyalásokról. Hoetzsch professzor a „Kreuz-Zeitung”-ban a békekötésokről a tobbek közt a következőket írja: — Ez a nagy offenzíva az antiánt utolsó erőpróbája. Oroszországban, és Angliában minden jól ezt mutatja. Ha az ellenség offenzívája összeomlik, erősen bizonyos bűne, megkezdődik a békekötés. Ha a katonai helyzet most tisztázódik, harc helyébe a békekötés lép.

Szerbia új fő kormányzója. A király július 6-án kelt legfelsőbb elhatározásával Rhemen báró gyalogsági tábornokot, a 13. hadtest parancsnokát Szerbia fő kormányzójává, és Kerchnawé Hugó ezredesét, a 27. tabori ügyezred parancsnokát a katonai fő kormányzóság vezérkari főnökévé nevezte ki.

Az orosz offenzíva. A Corriere della Sera szerint az orosz offenzíva kiterjedése várható. Az oroszok egyre újabb erőket vonnak össze s az ágyuk számát folyton növelik. A legutóbb ismét 600 ágyút állítottak be.

Az oroszok 24 400 tisztet és 323 400 főnyi legénységet vesztek. A Kiebben székelő központi kutatóhivatal legutóbb kiadott veszteségi kimutatása szerint az oroszok a legutolsó napokban lefolyt harcokban tisztekkel együtt 75 ezer embert veszítettek. Az offenzíva megindítása óta az oroszok veszteségei tisztekben 24 400 és legénységben 353 400.

Az orosz frontról. Roziezeltől északnyugatra megkísérelt felderítő előretörésekkel, valamint Lubaczovkától délre véghezvitt támadásokkal az oroszok teljes balsikert értek el. 100 orosz elfogtak és 2 géppuskát zsákmányoltunk. Leszniovól délre csapatunkat türelővel levő ellenséges nyomás elől a Boldorka szakasz mögé vontuk vissza. Az oroszok Radzivilov közelében a vasut mindkét oldalán nagy tűzérési tüzeléssel előkészített támadásokkal váltakozó, az ellenség számára rendkívül nagy veszteséggel járó harc után lényegtelen előnyt tudtak elérni. Rigától nyugatra felderítő csapatunk benyomult az orosz előállásokba és szétrombolták azokat. Az ellenséges járók többfelé nagyobb tevékenységet fejtettek ki. Repülőink bombákkal és géptűzzel a dunaburgpolozcki vasuti vonalra és Minsktől keletre megállították az ellenséges csapatok szállítását. Lucktól északnyugatra az ellenség felderítő vállalkozásai sikortelenek maradtak. Beresteckonál erősebb orosz támadások részben tűzünkben, részben gyalogsági harcunkban összeomlottak és eközben 100 foglyot ejtettek.

Az oroszok Moldován keresztül akartak betörni. Egyik pétervári lapban július 23-án Maxium alnév alatt állítólag a román diplomácia egyik londoni tagja a román miniciorédesről írva, megállapítja, hogy Romániának minden reménye megfűszült arra nézve, hogy Oroszország átengedje miniciorédesét. Ennek oka az, hogy Oroszország külügyi kormányza azt az írat szabta a miniciorédesért, hogy Románia háborítatlanul engedje át az orosz csapatokat Moldován. Ezt Románia szigorú semlegeségére való tekintettel nem teljesítette, sőt a Duna alsó folyását éppen ennek következtében katonailag megerősítette.

Új nagy orosz erők Hindenburg frontján. Az utóbbi napokban Oroszország északi részében jelentékeny csapat eltolások történtek. Számos új hadosztályt, főképp szibériaiakat Oroszország belsejéből Hindenburg frontjára vittek. Riga vidékén különösen erős új csapatösszevonások észlelhetők. Különböző orosz hadosztályokat a Naroc-tó vidékéről a rigai frontra vetettek.

Ellenoffenzívánk újabb sikerei. A Fekete Czeremosz felső folyásánál az orosz támadás megfűszült. A Brodytól északra levő területen az ellenség tegnap egész napon át folytatta rohamait a késő délutáni órákig. Allindóan visszavetve, vitézül harcoló csapatunktól egy lépésnyi területet sem tudott nyerni, csak az este megindított támadás után sikerült az oroszoknak a Lesniowól keletre állásainkba benyomulni. Csapatunk folytatja a harcot Brody déli szélén. Wolhyniában Pustowytynenél császári és királyi osztagok elűzték az ellenséget egy előretolt elszakolástól. Swintachyól északkeletre az oroszok egy helyi betörésével szemben ellentámadást indítottak meg. Julius közepén ez ellenség négy heti szünet után Wolhyniában újból megkezdte offenzíváját. Ennek egész eredménye a mai napig annyiban foglalható össze, hogy a mi részünkön egy 80 kilométer széles arevonal árokra 15 kilométernél nem nagyobb mélységben visszashorítottak. Ezt a csekély területnyeréséget az ellenség súlyos támadások szakadatlan sorozatával és irtózatosságot okozókkal fizette meg.

Offenzívába leptünk Galiciában és Bukovinában. Beresteckótól nyugatra az oroszok egy éjszakai támadását visszavertük. Az ellenség ismételt heves támadásai, amelyeket pénteken délután Radzivilov és a Stry között intézett ellenünk, súlyos veszteségei mellett összeomlottak. — A lesniowói országot mindkét oldalán éjszaka is folytatták az oroszok erőfeszítéseiket. Elkeseredett harc után visszavetettük őket. Ezer foglyot hagytak kezünkön. A Prislop nyeregétől északra csapatunk megkezdte az előnyomulást és atkelték a Fekete Czeremoszon és egy részük elfoglalta a folyó tulsó partján emelkedő magaslatokat, amelyeken az oroszok ellentámadásait visszaverték.

A nyugati harcok. Posieres mellett borzalmas harcok folynak. A Progres szerint a német lövegek olyan borzalmas erővel robbannak, hogy az egész föld remeg. A Times szerint egyáltalán nincs ok az optimizmusra, a veszteségek irtózatosságot okoznak. A németek ellenállása igen nehezen törhető meg.

Öt millió gránát. A Reuter-ügynökségnek az angol főhadiszállásra küldött tudósítója jelenti hogy a legmegbízhatóbb becslések szerint az angolok a legutolsó négy hét alatt mintegy öt millió gránátot lőttek a német állásokra.

Románia magatartása. A „Corriere della Sera” írja: Sonnino közölte minisztertanácsával, hogy ha a négyes szövetség offenzívája nem tud döntő eredményt elérni, nem várható Románia csatlakozása.

Az orosz külügyminiszter bukásának oka. Pétervári beavatott korokban Szaszanov külügyminiszternek bukását két körülményre vezetik vissza. Az első okot a haretéri helyzettel és a haretéren megtartott haditanács határozatával hozzák összefüggésbe, másodsor Szaszanovna tulajdonítják azt a kudarcot, hogy Romániát nem sikerült az antant hadikoncertjébe állítani.

Románia katonai hatóságokat állít az orosz határra. Román lapok közlik, hogy a román kormány az orosz határszélén fekvő községek polgári hatóságait katonai személyekkel váltotta fel.

Románia végleges döntés előtt. Ferdinánd király felhatalmazta Bratianu miniszterelnököt, hívja egybe a koronatanácsot, mely véglegesen dönt Románia külpolitikai magatartását illetőleg. Hír szerint a koronatanácsba meghívják az összes pártok vezető politikusait, hogy véleményüket meghallgassák.

Olaszország kölcsönöz Oroszországnak. D'Italia jelenti, hogy Oroszország Itáliától 100 millió kölcsönt vett föl. E kölcsönből fedezi Oroszország azokat az automobiloikat, amelyeket Itáliától vásárolt.

Az olasz harcterről. Míg a Val Saganától délre eső haretéren esütörtökön is nyugalom volt, addig Paneveggionál esütörtökön is heves harcok folytak. Csapatunk állásai a helységi délnyugatra emelkedő magaslaton délelőtt 7 órától kezdve nehéz ágyúknak is rendkívül heves tüze alatt állottak. Delben az olaszok ezen szakasz ellen rendkívül heves támadást intéztek, amelyet délután 2 órára az ellenség súlyos veszteségei mellett tökéletesen visszavertünk. Erre ismét megindult az erős ágyútűz és délután 6 órakor az ellenség friss csapatokkal újból támadásba fogott. Elkeseredett közelharcban ismét teljesen visszavetettük őket. Este 11 órakor történt újabb előretörések szintén megfűszült. Dereks csapatunk összes állásaink birtokában maradtak. A helységi északra emelkedő magaslatokon egész nap ágyuharc volt. A karinthiai és az Isonzó arevonalon helyenkint élénkebb harc tevékenység.

Olasz támadások leverése. A Val Saganától délre az utóbbi harcokban szenvedett súlyos veszteségek után az olaszok nem kíséreltek meg újabb támadást. Állásaink azonban állandóan az ellenség tűzérésének tüze alatt állottak. Huszonegyedikén az ellenség csupán ez n haretéren egyik szakasza előtt 1200—1300 sebesültet és halottat veszített és ezeket most takarítja el. Az összes többi arevonalakon a helyzet változatlan. Egyes szakaszokon hevesebb tűzérési harcok fejlődtek ki.

Megtizedelt aogol brigádok. A hatalmas angol veszteségek abból származnak, hogy egyes ezredek, köztük az első és a második lancastirei, yorki-i ezred lépésben indult a német vonalak felé és a német gépfegyverek simán lekaszálhatták őket. A Somerses és az Ampshier brigádokat borzalmasan megtizedelték. A két brigád majdnem egészen elpusztult.

Az ir vezér kivégzése. A Daily Mail jelenti, hogy Casement ir vezér véltjét értesítették, hogy védenéit a Petnonville börtönben augusztus hó 3-án ki fogják végezni.

Irország Casement megmentéséért. Rotterdam, július 26. Casement kivégzéséről szóló hírt Irországban leverve fogadtak. Irország sok vidékén akció indult meg Casement megkegyelmezéséért, így hat püspök, 26 képviselő és 46 egyesület képvisellete felirattal fordult Asquithhez a megkegyelmezési kérvény felterjesztése iránt.

Az angolok és franciák újabb döntő csapása is összeomlott. A július 22-iki megfűszült angol támadás után szerdan a Sommetől északra az angol francia erők a pozitíres-maurepasi arevonalon döntő csapásra vonták össze. Ez többnyire már tűzünkben, egyes helyeken pedig, így Pozitírestől keletre, a Foureaux erdészkében, Louguevalnál heves közelharc után ismét összeomlott. A brandenburgi gránátosok és a 104-ik tartalékezred vitéz századai ismét fényesen helytálltak. A Sommetől délre a franciák egyidejűleg jelentékeny erőket küldtek az Estrées soyecourti területen rohamra, amely csak Estréestől délre nyert átmenetileg tét, egyébként azonban az ellenség igen súlyos veszteségei mellett megtört.

Tüzifa-árverés.

A Rőtfalva—Rendek vasuti állomástól 2 kilométerre fekvő Futiri vágás

tüzifa anyaga

ca 600 ürm³ kemény hasábfa, augusztus 7-én d. e. 8 órakor árverés utján el fog adatni.

Hercegi Erdőgondnokság Léka.

Keresünk

egy 2 szobás száraz lakást mellékkeliségekkel 2 uricember részére. — Ajánlatok e lap kiadóhivatalához intézendők.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszeg.

Ajánlunk azonnali szállításra a legjutányosabb napiárak mellett:

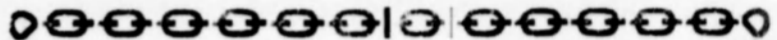
Gép-, henger- és autólajjat, gépsziradékot, kocsikenőcsöt

és mindenféle gazdasági gépekhez szükséges kenőolajokat szavatolt jó minőségben.

WEISZ LIPÓT és TÁRSA

dísznőzsir-, szalonna- és olajnyereskedők BUDAPEST, IX., Hentes-utca 17. sz.

Sürgönyeim: Interurbán telefon WEISSEFETT Budapest József 14—50.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

kőszegi fiókja,

Kőszeg, Király-ut 6. szám. Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4%-os kamatozással betéti könyvecskőre és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kiütéseket telmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2—3 alirasos üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósít: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertal).

Ertékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad, tőzsdei megbízásokat elfogad.

Szelvényeket: költségmentesen bevált, szelvényeket a szelvényutalvány (talón) alapján díjmentesen beszerez.

Átutalásokat: letéteket eszközöl a világ bármely piacán teljesen díjmentesen.

Ertékpapirokra: allami- és magán papirokra elfogad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyanvesztesség ellen biztosít.

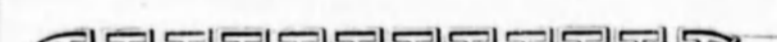
Ertékpapirokat es értékeket ösze és kezelőre átvessz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénztintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbízást a legelőnyösebben bír lebonyolítani. Mint az Első Magyar Általános biztosító társaság ügynöksége mindenféle biztosítást elfogad és felvilágosítással készséggel szolgál.

Központ: Szombathelyi (rég) Takarékpénztár

Szombathely. Alakult: 1857-ben.

Alaptőke 1,600,000 kor. Tartalékok: 400,000 kor. Takarékbetétek 15 millió koronán felül. Saját tőkét 2,250,000 korona.

Ha szüksége van

körlevelekre, számlákra, cégnyomások levélpapírra, borítékokra vagy levelezőlapra, továbbá meghívókra, műsorokra, belépőjegyekre, falragaszokra, azután étlapokra, címkékre, névjegyekre, gyászjelentésekre, táblázatokra, arjegyzésekre vagy bármely a könyvnyomdászati szakmájába vágó munkára, akkor forduljon a legnagyobb bizalommal csak

Rónai Frigyes

könyvnyomdájához

Kőszeg, Várkör 39. (Roth Jenő-felő ház), hol minden felsorolt és fel nem sorolt nyomtatványt a mai kor igényeinek megfelelően csinos, modern és izléses kivitelben a legolcsóbb árak mellett :: :: :: szerezhethet be. :: :: ::

Közgazgatási nyomtatványok nagy raktára.

„Kőszegvidéki Képesnaptár”, „Süster Bezirkskalender” és „Kervatski Kalendar Sv. Antona Paduanskoga” kiadóhivatala.

